

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma. a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczoonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Postalne konto czekowe 201.032.

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnica,
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”, Skrytka poczt. 83

Główny redaktor: Dionizy Kowalski.

Chojnice, piątek 28 listopada 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-łamej od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersza 3-łamej 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia w innych krajach płatne tylko w walucie tychże. Za i minowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

8-godzinny czas pracy.

Dowiadujemy się, że na posiedzeniu sejmowej Komisji Ochrony Pracy zgłoszono dwa wnioski co do uporządkowania sprawy z 8-godzinnym czasem pracy w przemyśle i handlu. Poseł Rusinek w imieniu stronnictwa „Piast” wezwał rząd, aby w całej rozciągłości wykorzystał ustawę o czasie pracy w przemyśle i handlu i to w kierunku przedłużenia dnia roboczego. Związek Ludowo-Narodowy przez usta ks. postawił wniosek, wzywający rząd do przedłożenia w przeciągu 2 miesięcy noweli to jest uzupełnienia ustawy o 8-godzinnym dniu pracy, o urlopiach oraz o ograniczeniu liczby świąt.

To są dwa bardzo ważne wnioski i dla tego warto się nad nimi gruntownie zastanowić, jak to już uczyniły gazety Chrześcijańskiej Demokracji, a zwłaszcza „Dziennik Bydgoski”. Te wnioski mają jak najlepszą intencję. Pragną dopomóc naszemu przemysłowi, aby przez zwiększenie wytwórczości obniżyć ceny towarów i tem samem tamować wzrost drożyzny. My oddawna stoimy na tem stanowisku, że 8-godzinnego dnia nie można się trzymać wtenczas, jeżeli inne państwa się go nie trzymają, a zwłaszcza potężne przemysłem Niemcy. Pracować w tych warunkach 8 godzin, znaczący byłoby pędzić wodę na młyn niemiecki. Własny przemysł byśmy dobijali, a niemieckiemu towarowi otwierali byśmy do Polski naocześnie wrota. Coby to znaczyło, to każdy może zrozumieć, kto umie na obecny rozwój stosunków patrzeć. Uzależnilibyśmy nasz rynek zupełnie od przemysłu niemieckiego, który wówczas robił by z nami coby chciał. Na to Niemiec z upragnieniem czeka. Zrobiłby z Polski to samo, co zrobił z Rosją. Kapitał niemiecki opanowałby kraj i zaczęły mu narzucać swą kulturę. Miasta obsiadłaby kultura niemiecka, jak tego dowodem była Łódź, gdzie przed wojną trzy wielkie niemieckie gazety wychodziły, jak tego dowodem były Piotrogród, Moskwa a przedewszystkiem stolice i krajiny nadbałtyckie, Łódź, a przedewszystkiem Ryga, Estonia, a nawet Finlandja.

Robotnik polski stałby się niewolniczem narzędziem obcego kapitału. Zabójcą byłaby polityka naszego rządu, gdyby do tego dopuściła.

Ale — co innego dłuższa praca, a co innego 8-godzinny czas pracy. Na dłuższą pracę każdy rozsądny pracobiorca się zgodzi, gdy chodzi o dobro kraju a więc o dobro przemysłu i handlu i o zabezpieczenie krajowi bogactwa i ugruntowanie przyszłości. Ale 8-godzinnego czasu pracy jako podsta wy ruszać nie można. Kto do tego zmierza, jest krótkowidzem socjalnym i politycznym. Socjalnym krótkowidzem byłby dla tego, że naukowo i praktycznie przesądzonem jest zapatrywanie, że zbyt długa praca cielesna w zamkniętych murach w stoku młotów i maszyn, w kopalniach, w desznych hutach szklanych i leżarniach żelaza, podkopuje zdrowie. Robotnika przemysłowego porównywać nie można z robotnikiem rlnym, który na zdrowem powietrzu pracuje, gdzie mu się płuća rozszerzają. Praca naogół jest błogosławieństwem, ale nie można jej nadużywać w kierunku bogacenia się jednych kosztem drugich. Nie można zatem pod pozorem podniesienia przemysłu i handlu robić z robotnika narzędzia kapitalizmu. Nie można — co jest najważniejszem — wciągać tu państwa, aby przy pomocy pragrafów odbierało stanowisko robotniczemu to, co jako równouprawniony stan obywatela wywalczył sobie przy pomocy swych zawodowych związków. Na tem stanowisku stoją wszystkie nasze stronnictwa socjalne, tak Chrześcijańska Demokracja, jak Narodowa Partja Robotników, jak wreszcie partja socjalistyczna.

Kurs złotego

z dnia 26. 11. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,28 złotych
	100 złotych =	104 1/2 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 gd. gul. =	0,95% złotych
Marki rentowe =		1,23—1,25 złotych

I pod kątem tego zapatrywania wydaje nam się rzeczą co najmniej bardzo ryzykowną domagać się od państwa a więc od Sejmu prawodawczego uregulowania czasu pracy. Regulowanie stosunków roboczych pomiędzy pracodawcami a pracobiorcami powinno pozostać przywilejem syndykatów pracodawczych i związków robotniczych jako organów, które przedstawiają prawa obywatelskie jednych i drugich. Kto tu wzywa rząd do pomocy, ten powinien się zastanowić nad tem, czy przez podważanie dobrych praw obywatelskich robotnika, urzędnika, kupcyka jak w ogóle wszelkiego pracobiorcy nie podważałby równocześnie podwalin ustroju demokratycznego Polski. Należy nam właśnie w interesie dobra Polski, w imię jej przyszłości starać się narazicie uczyć się polityki, to jest uczyć się poświęcać interesy stanowe interesom całego narodu i państwa. Tu tkwi potęga każdego kraju i narodu, jeżeli spojrzymy tylko na Angiję, Francję, Niemcy i Amerykę. Stosunek pracy do kapitału i naodwrot regulują dziś w tych krajach nie rządy, lecz potężne związki, jako wykładniki myśli demokratyczno-obywatelskiej.

Z tego wynika, że przez nierozsądne uchwylenie sprawy pracy w przemyśle i handlu możemy rozpętać niebezpieczną walkę klasowo-społeczną, której wyniku nie można nawet przewidzieć. Można sobie wystawić wówczas smutne następstwa dla idei narodowej i społecznej. Nierozum polityczny popchnąłby rzesze pracobiorców na menowce międzynarodówki. Inna rzecz jest sprawa świąt. Tu byłby nareszcie największy czas, aby rząd i Sejm w porozumieniu z Kościołem ów rzecz rozstrzygnęli.

Nasze poszczególne stronnictwa nie mogą się wogół jeszcze wyżyć skóry profesorskiej. Zamiast myśleć o zbytecznych naszym zdaniem ustawach państwowych, należałoby lepiej myśleć o szukaniu sposobów, aby ludzie mieli nie tylko pracę, ale mieli zarobek i pracę stałą. Chciałoby się ludzi zaprzęść do dłuższej pracy w przemyśle i handlu, a tymczasem ludzie chcieliby chętnie pracować w przemyśle obojętnie tylko 8 godzin na dzień, a nawet takiej pracy znaleźć nie mogą, jak o tem nas przekonują wykazy pracy obojętne tylko w przemyśle łódzkim. Dbajcie lepiej moi państwo w tym kierunku o naprawę, a wtedy robotnik polski wam powie, że przynajmniej raz wynależliście coś ładnego.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Dalszy rozwój wypadków w Egipcie.

Z powodu upokorzących dla rządu egipskiego warunków angielskich wydał prezes egipskich ministrów odezwę do narodu egipskiego, w którym wyraził oburzenie rządu z powodu zamordowania wielkorządcy Sudanu Lee Stacka. Nieboszcyk był wybitną osobistością, która przyczyniła się znakomicie do rozwoju armji egipskiej. Mordercy czyn może przynieść tylko szkodę narodowi egipskiemu.

Odezwa ta wywołała w Anglii korzystne wrażenie. Gazety angielskie przypominają, że już Macdonald skarżył się na podszcunującą agitację, która domagała się od oficerów egipskich w Sudanie wypowiedzenia posłuszeństwa władzom angielskim. Ta agitacja rozpętała niewątpliwie namietności i doprowadziła do zamordowania wielkorządcy angielskiego.

Rząd finlandzki przeciwko uprzywilejowaniu komunizmu.

Prezes finlandzkiej ministrów wystąpił w sejmie przeciwko agitacji komunistycznej w odpowiedzi na zarzuty jednego z posłów, który się skarżył na brak wolności słowa na zebraniach i wiecech publicznych. Prezes ministrów odpowiedział, że wolność słowa mogą mieć ci wszyscy, którzy stoją na gruncie jednoci i calości państwa, ale dawać wolność słowa komunistom byłoby tem samem, co zachęcać do spalania własnego domu. Kom unizm jest międzynarodową trucizną, która zabija zdolność do pracy z korzyścią dla kraju. Lud finlandzki jest tak zdrowy, że zarazie komunistycznej nie ulegnie, tem więcej, że gospodarka kraju jest oparta na mocnych podstawach, i daje zarobek obywatelom, tak, że niezadowolenia i głodu w kraju niema.

Co słyhać z Chin?

O dalszej wojnie domowej w Chinach jest na razie głucho, ale spokoju tam dotąd niema. Generałowie Tsang-Tao Lin i Fong-Ju Siang połączyli się co prawda ze sobą, ale za to stronnik poprzedniego rządu marszałek Wupeifu nie uznał nowego rządu i wcielił na wachód, gdzie się do niego przyłączyli gubernatorzy tamtejszych prowincji. Wupeifu gotów jest na pogodzenie się ze stanem rzeczy w Chinach wtenczas, gdy Prezydentem Chin zostanie Tsan Czi-Juji.

Co będzie z Egiptem?

Anglja zamierze z morderstwa wielkorządcy Sudanu zrobić wielką polityczną rzecz. Domaga się przedewszystkiem wycofania wojsk i oficerów egipskich ze Sudanu a to w tym głównie celu, aby pod pozorem oczyszczenia Sudanu od band rewolucyjnych, zatrzymać go dla siebie. Rząd egipski w odpowiedzi na pismo rządu angielskiego jak najenergiczniej zaprotestował. Prezes ministrów egipskich Zaglal basza oświadcza, że żądania Anglii gwałcą konstytucję egipską. Parlament egipski pochwalił stanowisko rządu.

Tymczasem w całym Egipcie kotłuje się na dobre. Żołnierze sudanscy zamordowali już kilku oficerów egipskich. Równocześnie zaś donoszą do gazet francuskich, że wojsko angielskie w stolicy Egiptu grozi wymierzeniem kary na własną rękę, gdyby rząd angielski nie zażądał dostatecznego zadosyćuczynienia za morderstwo.

Sowiety są dobrej myśli.

Rząd angielski dobrze kalkulował, gdy po wysłaniu swych protestów do Moskwy przewidywał, że rząd sowiecki weale się na Anglję nie pogniewa. Tak się też stało. Oto z Moskwy donoszą, że tam dobrze wiedzą o tem, iż Anglja pod nowym rządem będzie protestowała przeciw komunistycznej agitacji, ale stosunków z Rosją nie zerwie, bo wie dobrze, że się bez towarów rosyjskich nie obejdzie. Zresztą rządowi rosyjskiemu jest obojętną umowa z Anglją, ponieważ bez pożyczki jest ona dla Rosji bezużyteczna. Ale Anglii stosunki z Rosją obojętne nie będą, tem więcej, jeżeli się uda pozyskać Francję do spółki z Rosją.

Sowiety zamierzają wywołać zazdrość Anglii w stosunku do Francji, gdyby się Franeji powiedlo uzyskać od sowietów korzyści materialne, które Anglja odrzuciła.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Okropne szczegóły.

Wspominaliśmy o tem, że ks. Prob. Fedukowicz z Żytomierza miał pisać do Ojca św., iż Polska szpieguje Rosję za pomocą księży polskich, którzy jej służą za narzędzie dla dopięcia celów politycznych. Otóż okazało się, że bolszewicy użyli tu najpodlejszego nadużycia, aby hańbić księży i Polskę. Ks. Biskup łucko-żytomierski Dubowski oświadczył bowiem, że ks. Proboszcz Fedukowicz był najprzykładniejszym kapłanem, którego bolszewicy zamęczyli tak, że w więzieniu dostał pomieszania zmysłów. I oto w takim stanie wymuszono od tego kapłana podpis pod sfałszowany dokument do Ojca św.

Gazety podają bliższe szczegóły tego potwornego aktu. Oto 4 listopada zeszłego roku aresztowano ks. Prob. Fedukowicza wraz z księżmi Chmielnickim, Kotwickim, Kłowińskim, Słowikowskim, Spsackim i Traczyńskim. Wszystkich jednak dla braku wszelkich dowodów uwolniono 25 grudnia. Przesiedzieli 7 tygodni. Ks. Fedukowicz był zupełnie zlamany na duchu, ponieważ umieszczono go w osobnej celi, gdzie morzone go głodem i stósowano w obec niego hipnotyzm. Znajomi czynili starania o wyjazd jego do Polski. Bolszewicy zamiast tego aresztowali go ponownie wraz z księżmi Ulanickim i Kotwickim. Wszystkich osadzono w znanem ze swych okrucieństw więzieniu na całej sowieckiej Ukrainie, w Żytomierzu, gdzie go trzymano do 10 listopada. Stósowano w obec niego okropne tortury. Zmuszano całe noce stać w stojącej pozycji, straszono itd. Druddy dwa księga rozcholewali się i znajdują się w szpitalu więziennym. Po 6-miesięcznych katuszach wyn usili od ks. Fedukowicza na wpół przytomnego i rozstrojonego umysłowo podpisanie sfałszowanego listu do papieża.

Na kresach jest pono spokojnie.

Z Kresów Wschodnich telegrafują, że wśród ludności pogranicznej nastąpiło zupełne uspokojenie, zwłaszcza od ostatniego zjazdu starostów. Włościanie zaprzestają wspólnej roboty z bandytami, a równocześnie ustala prawie zupełnie uciszka ludności do Rosji.

Bardzo to pięknie brzmi, ale tak często już o tem uspokojeniu czytaliśmy, że wiadomości ta sprawia na nas wrażenie farbowanego w pięknych kolorach widziadła dla mamienia naszych zmysłów. Toż i słynny wojewoda p. Downarowicz zapewniał nas o pięknym pokoju na Kresach, a w kilka dni później to go bandyci z odziewy obrali.

Możliwym jednak jest, że się trochę uspokoi, ponieważ na sowieckiej Białorusi panuje powstanie przeciwko tamtejszym źdźlerczym rządóm, tak że sowieci sprządzają tamdotąd wielkie wojska i ogłosiły stan oblężenia. B. óż zatem może, że te rządy sowieckie otrzewniają trochę głowy naszych Białorusinów, tak że sobie powadają, że w Polsce jednak lepiej, aniżeli na Rusi.

Nadepnięto na nagnietek żydowski.

Sąd skazał Żyda Litmana Dobryńskiego, właściciela hotelu w Łodzi na 500 zł. grzywny za to, że udawał Polaka przez podpisywanie się Leopoldem Dobryńskim. Żyd apelował, ale niewiele co skorzy stał, bo zamiast 500 zapłaci 300 zł. grzywny.

Dziwną jest rzeczą, że pozwala się w ogóle Żydom na zmianę nazwisk i imion.

Jak się znalazło 5 posłów ukraińskich wśród komunistów.

Donosiliśmy, że 5 posłów ukraińskich przeszło do komunistów. Gazety polskie dla wyjaśnienia tego faktu podnoszą, że są to pacholki żydowskie, których Żydzi postarali się wybrać na posłów. Posłowie ci są bez wszelkiego wychowania tak politycznego jak społecznego. Sami nie wiedzieli, dokąd się przylączyć. Żydzi zaczęli ich używać do swoich celów. Kolejny amerykański poczęli ich przekupywać dolarami, ażeby szczyli „nowy porządek” na świecie, to jest komunizm, i przyelali na ten cel dotąd 80 tysięcy dolarów. Te dolary skusiły tych posłów do przystąpienia do komunizmu. Z wyboru ich pokazuje się, jak koniecznie jest ulepszenie nowego prawa wyborczego. Przy dotychczasowym prawie można bowiem wybierać to trów i lajdałów tam, gdzie lud jest ciemny i zepsuty.

I tam mniejszości poczynają zawadzać.

W sejmie łotewskim w Rydze wystąpił minister spraw wewnętrznych p. Juraszewski przeciwko polskiemu posłowi Wierzbickiemu ze zarzutem, jakoby szerzył polonizację na Łotwie. Pan Wierzbicki temu zaprzeczył. Oświadczył, że szerzeniem polskości nie można nazwać obrony przed nadużyciami władz. A tych nadużyć dopuścił się naczelnik powiatu w Ilkuszach, który Polaków zapisywał jako Białorusinów wbrew ich protestom. Tego czynił nie wolno. Wszelkie papiery i dokumenty wystawiał Polakom jako Białorusinom, ażeby w ten sposób łepić narodowość polską. Mówcę polskiego poparli Niemcy łotewscy jako tamtejszą mniejszość. Za to posłowie łotewscy z rozmaitych partij poparli ministra i domagali się od niego, ażeby pilnował, by mniejszości na Łotwie nie rozpięrały się za bardzo.

Polska zarobiła 2 miliony złotych.

Udział Polski w pozostałości po austriackim banku państwowym podniósł się o przeszło 2 miliony, tak że Polska zamiast 16,3 otrzymała 18 milionów koron złotych.

W obronie wolności prasy.**Oświadczenie Syndykatu Zachodniej Polski.**

Wobec zajść pomiędzy wojskowością a jednym z dzienników w Bydgoszczy Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Zachodniej Polski, w myśl uchwały walnego zgromadzenia z dnia 15 listopada, nie wchodząc w treść zatargu, stwierdza, że użycie przymusu nielegalnego w celu wymierzenia sobie satysfakcji, jest niedopuszczalne w państwie praworządowym.

Nareszcie urwało się ucho.

Nigdzie nie było tyle nieszczęśliwych wypadków z samolotami, co w Polsce. A wszystkie te samoloty pochodziły z lublińskiej fabryki samolotów Plage-Leśkiewicz. Oddawna zwracano uwagę, że w tej fabryce jest coś w nieporządku, ale władze niczego nie robiły.

W końcu ucho się jednakowoż urwało. Oto kontrola wojskowa uznała, że w fabryce brak odpowiednich sił fachowych. Wskutek tego minister spraw wojskowych zażądał sprowadzenia do fabryki dyrektora technicznego i dwóch szefów wydziałów fabrycznych, oraz niższej cen aparatów. W międzyczasie a było to 8 bm. zdarzył się wypadek, że przy aparacie w spokojnym locie urwało się skrzydło. Wówczas wyszło rozporządzenie, nakazujące zrewidować wszelkie samoloty odnośnego typu. I stwierdzono naraz takie wady, że wszystkie aparaty wycofano z użycia i postanowiono poddać gruntownemu remontowi.

Równocześnie zażądano natychmiastowego usunięcia wszystkich trzech dyrektorów i przyjęcia nowych

dyrektorów ze zagranicy. Aparatów dalszych posta nowili władze na razie nie przyjmować a całą sprawę oddano prokuratorowi.

Ustawa dziennikarska.

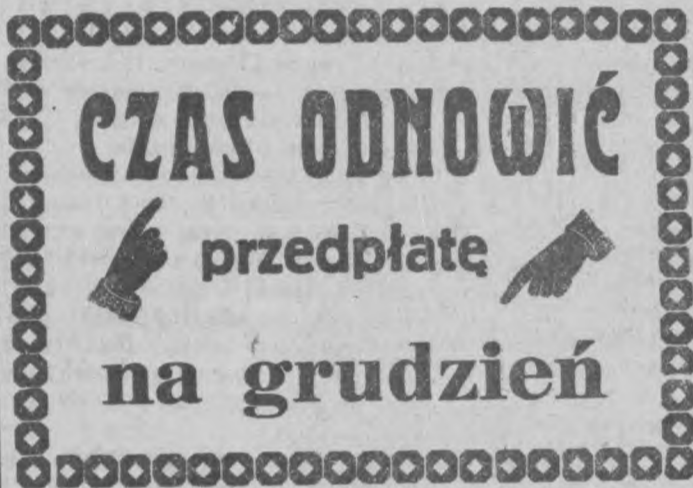
Sejmowa podkomisja prawnicza uznała, że wydawca, sprzedający gazetę lub zmieniający jej kierunek jest zobowiązany do odszkodowywania redaktorów, zniewolonych wskutek tych zmian do opuszczenia stanowiska. Odszkodowanie winno być nie niższe od zawartej umowy.

Echa napadu bandyckiego pod Leśną

Stwierdzono, że hersztem, urządzającym i organizującym napady na Kresy Wschodnie, jest niejaki Chorążyk z Mińska. On opracowuje plany, a inni je wykonują. Napad na pociąg kolejowy pod Leśną wykonany został przez niejakiego Muchnika.

Niemcy kłócą się o Górny Śląsk.

Wśród partij niemieckich rozpoczęła się kłótnia o zagraniczną politykę niemiecką. Jedni drugim przypisują winę przedewszystkiem za utratę części Górnego Śląska. Mogłoby nam to być obojętnem, ponieważ jest to kłótnia agitacyjna, ażeby przed wyborami chwalić się, co która partja lepszego zrobiła dla narodu i zyskać w ten sposób więcej głosów i posłów. Ciekawem jednak jest to, co centrowka „Germania” pisze o podziale Górnego Śląska. Broni ona polityki kanclerza Wirtha, który wówczas rządził i powiada, że wskutek powstania górnośląskiego zanosił się na to, że Niemcy stracą cały Górny Śląsk, ponieważ rząd francuski byłby najchętniej przyznał Polsce to, co powstańcy górnośląscy zagarnęli. Jeżeli jednak do tego nie doszło, to Niemcy mogą zawdzięczać ówczesnemu kanclerzowi Wirthowi, który wolał iść rządom zagranicznym a zwłaszcza Anglii na następstwa, aniżeli oporem podrażnić je więcej jeszcze i stracić jeszcze resztę Górnego Śląska.

CZAS ODNOWIĆ
 przedpłatę
na grudzień

Rocznica sowiecka.

Gazety sowieckie w Moskwie przypominają 5 rocznicę utworzenia konnicy sowieckiej pod komendą Budiennego i sławią tę armję za czyny, których dokonania, zwłaszcza w r. 1920 na polskim froncie. Tam dopiero się pokazało, co dziś warta kawalerja. Gdyby Polacy byli mieli wówczas własną konnicę, niewątpliwie bolszewicy nie byłiby mieli tak łatwej drogi pod Warszawę. Dopiero doświadczeniem pouczeni poczęli Polacy na nowo ulepszać swą konnicę. Jeden z przywódców rosyjskich Woroszyłow oświadczył, że czerwona armja i czerwona konnica oczekują w pogotowiu nieuniknionej walki między sowiektami a światem burżuazyjnym.

Program Paderewskiego.

Niatylko polskie, ale i niemieckie gazety zajmują się mową Paderewskiego, którą wygłosił w Katowicach. Powiedział tam pomiędzy innymi, że walka pomiędzy Polakami a Niemcami trwa dalej, a tą jednak różnicą, że przeniosła się obecnie na inne pola, na pola pracy. Jeżeli chcemy jakkolwiek żyć z Niemcami, musimy im udowodnić, że potrafimy nie tylko bronić swej własności, ale że potrafimy dla niej pracować. Musimy uzyskać uznanie Niemców na polu pracy. Nasza bogactwa górnośląskie przywiążą się do Polski, gdy my włożymy w nie swą duszę, to jest swą pracę.

Tak mówił Paderewski, a ga etom niemieckim podoba się to. Dodają, że Paderewski zamierzał swą mową poprzeć znaczenie Korfanteo, który walczył w imię tego samego programu pojednawczego.

Szydła z miecha wychodzą.

Niemiecka gazeta „Kreuz Zeitung”, należąca do obozu wszechniemieckiego, występuje przeciwko centrowcom i tym wszystkim, którzy na opolskim Górnym Śląsku należącym do Prus, zamierzają Polakom przyznać jakieś ulgi. Przedewszystkiem występuje ta wszechniemiecka gazeta przeciwko samorządowi Górnego Śląska, ponieważ jej zdaniem to jest woda na młyn Polaków, ażeby wtedy umocnić swoje panowanie. Nie można zaś pozwolić na to, ażeby Polacy uważali Górny Śląsk za swoją własność i tęsknili za połączeniem Śląska z Polską. Dla tego Śląsk musi być silnie złączony z Prusami. Polacy mają tam teraz już swoje szkoły, a co mogłoby wynikać z tego, gdyby im tam

przyznano jeszcze dalsze swobody. Dla tego wybory do rajchtagu i landtagu powinny się odbywać pod hasłem: „Ratować Śląsk przed chciwością polską”.

Żydzi myślą, że to Palestyna.

Żydom na Litwie strasznie się nie podobało, że sejm w Kownie przyjął niedzielę jako urzędowe święto w tygodniu. Rabin w Kownie wydał wskutek tego odezwę, nawołując do jednodniowego strajku w dowód protestu, równocześnie zaś zarządził modły w synagodze. Wszystkie składy żydowskie zostały 18 listopada zamknięte, a Żydzi prosili w synagodach Jehowę, ażeby oświecił rozum ministrom litewskim i zamiast niedzieli zrobił sobotę urzędowym świętem na większą sławę Izraela.

Wiec kolejarzy przeciw bolszewizmowi.

W Bydgoszczy odbył się wiec, na którym 3000 kolejarzy zaprotęstowało jak najenergiczniej przeciw nasyłaniu niewyrażnych żywiolów na stanowiska kolejarzy. Wyrazili wdzięczność gazecie, że sprawę tę poruszyła i uchwalili jednomyślną rezolucję, że kolejarze w b. zaborze pruskim stoją mocno na gruncie państwowości polskiej i wypraszą sobie obsyłanie b. zaboru pruskiego jednostkami, zarządzeni bolszewizmem.

Wścieklizna lewicowa.

Stronnictwa lewicowe oświadczyły, że nie poprą dodatkowych kredytów dla ministra wojny na wydatki wojenne, ponieważ nie mają zaufania do ministra Sikorskiego. Tytu ministrów utracili, i jego chcą utracić. A to przecież był ich człowiek. To ten sam p. Sikorski, który jako prezes ministrów dwa lata temu prześladował wszystko, co trąciło prawicowością.

Sejm przeciwko masoństwu w szeregach polskiego nauczycielstwa.

Od Sejmowego Kłosa Nauczycielskiego otrzymujemy odezwę, w której w sposób stanowczy występuje przeciwko zjazdowi Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, odbytego 10—12 października rb. Na tym zjeździe potępił prezes senator Nowak w sposób uciążliwy działalność ministra oświaty M. klaszewskiego. Nie dość na tem. Na tym zjeździe powzięto nawet rezolucję, wyrażającą wotum niezauważenia ministrowi oświaty. Oto Koło Sejmowe nauczycielskie potępiło to postępowanie wraz ze stwarzaniem Obrzęd.-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. W swym proteście występują przeciwko temu, ażeby organizacje zawodowe nauczycielstwa używano do celów partyjnych przeciwko ministrowi.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 27 listopada 1924 r.

— Z ruchu harcerskiego Dnia 20 bm. odbyło się w pokoju harcerskim przy pl. Piastowskim zebranie młodej lecz ruchliwej V. Miejskiej drużyny harcerskiej, na którym lekarz p. dr. Topolnicki wygłosił oiekny wykład o zadaniu i znaczeniu harcerstwa. Referat w treściwych słowach przemawiał do serca rzy, z chęcią ich do pracy dla dobra ojczyzny. Mówił, że ta ziemia polska, na której się urodziliśmy i do której raz kiedyś na wieczny spoczynek się położymy, winna nam być najukochańszą i dla niej winniśmy w każdej chwili i potrzebie być gotowi do obrony. Harcerstwo ma to szczone zadanie, wyrabiać przyszłych pracowników społecznych, więc do pracy społecznej mamy się zabierać i zawsze mieć dobro Ojczyzny na oku. H. siem harcerza jest: sumienne spełniać obowiązki względem Boga i Ojczyzny. Mówca z wstydił tych, którzy nie chcą wyrzec się palenia tytoniu i picia alkoholu opuścić szereg harcerstwa lub dla tych posęgliwości a r nia od harcerstwa. Na ten temat szan. referent snuł dalej barwne opowiadanie, wywodząc, jak szkodliwy wywiera wpływ na młody organizm tytu i alkohol. Za wykład ten harcerze burzą oklasków dziękowali p. Topolnickiemu i na jego cześć puszczono w ciemności nocy barwną rakietę harcerską. W serdecznych słowach proszono mówcę, aby częściej zechciał odwiedzać drużynę i poświęcać na pożytek harcerzom pouczające wykłady, co też p. T. z całą gotowością przyrzekł uczynić. Poatem p. prof. Czapia przyrzekł w najbliższym czasie wygłosić szereg odczytów.

Na zebraniu tem obecnych było kilku członków honorowych, z czego się cieszyć wypada, jest to bowiem znak, że harcerstwem interesuje się także starsze społeczeństwo, które zasadniczo powinno taki i podobny zdrowy ruch młodzieży naszej z wszech miar, a przedewszystkiem moralnie popierać. Kto chce w przyszłość patrzeć i chce, aby naród polski duchowo się odrodził, ten spostrzeże, że do tego celu jedyna droga prowadzi przez pokolenie młode. Na tem szerekiem polu jest dana możność działania wszystkim szlachetnym i szczerym Polakom. Kto opanuje młódzież, ten opanował przyszlę naród. Wiedzą o tem wrogowie obecnego ustroju społecznego i dlatego też zdolni głosiciele hasel komunistycznych przedewszystkiem w większych centrach przemysłowych i wśród młodzieży warstw roboczych wyciągają swe maćki.

statki kamienne
porcelana

Nowa przysyłka wagonowa nadeszła:

Ludwik Rasch

szkło prasowane i puste
statki bronzowe

— **Ostatni targ remontowy na Pomorzu** odbędzie się w Sępólnie 29 bm. o 2 po południu. Komisja remontowa Nr. 4 kupuje konie od 3 — 6 lat zdadne do kawalerji lub artylerji.

Należy przypuszczać, że wszyscy hodowcy koni chojnickiego, tucholskiego, świeckiego i sępolińskiego powiatu przedstawiają tego dnia w Sępólnie najlepszy materiał konski, zdalny dla wojska.

Komisja remontowa zakupiła dotychczas w listopadzie na Pomorzu 65 koni i płaci zaraz gotówką.

— **Konferencja wywiadowcza w Państwowej Szkole Wydziałowej** odbędzie się w piątek, dnia 28 bm. o godz. 12.35.

— **Konferencja wywiadowcza w męskiej szkole powszechnej** odbędzie się we wtorek tj. dnia 3 grudnia br., na która rodziców względnie opiekunów uprzejmie zapraszam. Początek o godzinie 15.

Madej, kierownik szkoły męskiej.

— **Pocztowcy politycznie przyłączyli się do Narodowej Partji Robotników.** Dnia 23 bm. odbył się w Bydgoszczy zjazd delegatów powiatowej organizacji obywatelskiej, na którym byli także obecni delegaci z Chojnic. Na tym to zjeździe przyjęto następującą rezolucję:

„Zjazd zatwierdza przystąpienie Organizacji Obywatelskiej Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów do stronnictwa Nar. Partji Rob. i porucza komitetowi głównemu prowadzenie dalszej akcji w obranym kierunku na terenie Pomorza.

Zjazd wyraża pełne zaufanie komitetowi głównemu oraz podziękowanie za dotychczasową owocną działalność na tym polu dla dobra pracowników Poczty i Tel.”

O ile wnioskować było można z nastroju, jaki panował na ostatnim zebraniu pocztowców tu w Chojnicach, nie wszyscy byli za przyłączeniem się do Narodowej Partji Robotników. Organizacja pocztowców była dotychczas marna, najlepszy dowód w tem, że urzędowy porządek służbowy nie rozciąga się dotąd na pocztowców.

— **Jak będą ściągane zaliczki na pensje urzędnicze?** Do określenia wysokości wpłaty służbowych dla kolejarzy za miesiąc grudzień ustalona została mnożna 41 groszy. Podatek dochodowy potrącony będzie według rozporządzenia z 31. października br. Z plac będzie potrącona emerytura w wysokości 3 proc. Jednocześnie na skutek dodatkowego zarządzenia Ministra Kolei odwołany został okólnik z 8 listopada br. o wydawaniu i potrącaniu pożyczek bezprecentowych w punktach. Nadal będą udzielane i potrącane pożyczki w złotych. Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że zaliczki na pensje urzędnicze potrącone będą w ratach miesięcznych, obliczanych w złotych, a nie tak dotychczas się praktykowało, w punktach uposażeniowych. Takie obliczanie było krzywdzące dla urzędników, gdyż wskutek wzrostu drożyzny rósł mnożnik do przeliczania tych punktów i w rezultacie urzędnicy musieli oddawać więcej złotych, niż przy wypłacie zaliczek otrzymali.

— **Osobiste.** Pan Osowski, referent personalny przy Kolejowym Urzędzie Ruchu opuszcza Chojnice i przenosi się z dniem 1 grudnia na takie stanowisko do Torunia. Pan Osowski znany był w mieście naszym jako działacz na niwie społecznej, pracujący w zarządach wielu towarzystw społecznych i narodowych. Życzymy mu szczerze powodzenia na nowej jego placówce.

— **Piszą nam.** Przechodząc sobie we wtorek wieczorem około godz. 6-tej przez ulicę Człuchowską, nadszedłem na jakieś przepaścisko za Bramą Czułchowską. Przewróciłem się jak długi, i o mało bym życie postradał. Gdy się pozbiierał spostrzegłem wykopany dół, następnie piasek a kolo piasku kupę kamieni na środku chodnika. Można by sobie kark złamać i nikt by się o to nie zapytał. Czy to jest na porządku dziennym? Przecież można temu zaradzić i owe miejsce naznaczyć światłem tak, aby z daleka ostrzegano. Przypuszczam, że władze wdróżą od powiednie kroki, aby na przyszłość coś podobnego uniknąć.

— **Ci, co się urodzili, pobrali i pomarli.** Goldyszewicz Franciszek, kupiec z Sępólna, córka. Puczyński Stefan, inspektor ekonomji, córka. Lewiński Józef, zwrotniczy kolej., córka. Pachura Stanisław, robotnik, córka. Dolny Piotr, kierownik parowozu, syn. Kulas Leon, woźny Prokuratury, syn. Pilacki Bernard, odprawiacz pociągów, syn. Szyszka Stefan, pom. konduktor kolej., córka. Ozapiewski Leonard, kandydat na podasyntenta kolej., syn.

Zmarli: Robotnik Jan Brozdowski w wieku 72 lat z Zakł. Poprawczego. Marja Potengowska w wieku 66 lat. Anastazja Goldyszewicz z domu Kulczyk w wieku 41 lat z Sępólna. Wdowa Ida Greinert z domu Brauer w wieku 72 lat.

Śluby: Stolarz kolejowy Juljan Bucholz z Narczą Zacharyasz oboje z Chojnic.

— **W sprawie czyszczenia kominów.** W Toruniu przy udziale przedstawicieli magistratu, straży pożarnej Torunia, straży pożarnej na Pomorzu, związku właścicieli domów i zawodowych organizacji kominarskich na Pomorzu odbyło się zebranie, na którym władze wojewódzkie zamierzały wysłuchać napatrywania co do zamierzonego rozporządzenia polioji o przymusie czyszczenia kominów i piełnisł. Dalej, czy pężdżanem jest utrzymanie obwodów kominarskich.

Zebrałi zgodzili się i na jednolite zaprowadzenie przymusu czyszczenia kominów i piełnisł i na utrzymanie obwodów kominarskich.

Kronika prowincjonalna.

Brasy. Wiece przeciwko Żydom w Brnasaeh, który odbył się 11 bm. wywołał wrażenie dodatnie na tutejszej ludności. Chociaż bowiem mamy tu tylko 3 Żydów, to ludność przeważnie Żydom tych popierała. Szczęśliwym przypadkiem znalazł się tutaj ów redaktor p. Noskiewicz, który wygłosił ciekawy referat i swemi wskazówkami dał ludności miejscowej do zrozumienia, co jest Żyd i jak się Żydzi zachowują w obec chrześcijan. Widać że słowa te padły to i owdzie na podatny grunt, bo znaleźli się tacy, którzy poznaczają wystrzegać się Żyda. Jest jednakowoż jeszcze dużo takich wśród tutejszych Polaków, którzy chodzą po zakupy do Żyda, przeważnie w niedzielę.

Polaku i Polko! Pamiętaj, że pieniądz, oddany Żydowi przepada dla dobra kraju i społeczeństwa naszego. Gdy zatem popieraasz Żyda przez zakupno lub sprzedaż, krzywdzisz Twoją ojczyznę Polskę. Jeżeli drogi Polaku i Polko nie przestaniemy z geszłtami żydowskimi, wówczas-że nam pójdzi Polakom. Powinniśmy trzymać się hasła: „Powinniśmy popierać przede wszystkim swoich.”

Łasin. powiat grudziądzki. Potrzebny lekarz-akuszer. W mieście Łasinie, a bardzo bogatą okolicą, mogłyby osiedlić się i mieć powodzenie lekarz praktyczny i akuszer. Bliższych informacji udziela magistrat.

Kościerzyna. Naczelnikiem urzędu pocztowo-telegraficznego w Kościerzynie mianowany został pan Michał Grzegorzczak, dotychczasowy naczelnik poczty w Luzinie w powiecie wejherowskim. — Naczelnikiem tutejszej stacji kolejowej zamianowały władze kolejowe p. Jana Rutkowskiego z Laskowic, na miejsce p. Machnikowskiego, który został przeniesiony na inne stanowisko.

— W poniedziałek, dnia 17 bm. odbył się w tutejszym kościele parafjalnym ślub starca 75 letniego Jana Piepiórki, który dłuższy czas przebywał w miejskim domu ubogich, z 80-letnią robotnicą Anną Noetzel.

— **Poturbowany „rycerz”.** „Pomorzanin” pisze: W sobotę późnym wieczorem, przybył do jednego z tutejszych lokalnych obywateli ziemski z Wętfi, Niemiec p. Radnik, w stanie już nieco podchmielonym. Pan Radnik, znany z nadzwyczajnego temperamentu, jako „rycerz”, operujący ciępkami uwagami pod adresem Polski i Polaków, przy bardzo wyrażam gestykulowaniu pięściami, zaczął znajdujących się w lokalu dwóch kolejarzy i wyraził się wóód pogrózek, że wkrótce znikną na Kaszubach rogatki polskie, co miało oznaczać, że znów nastaną bølge dla Niemców rządu niemieckiego. Jednakże obrażeni kolejarze, nie chcąc uwierzyć w taką gadaninę i pragnąc niepozostać dłużnymi za pogrózki p. Radnika, przyjęli z nim bitwę, tak że wkrótce utworzył się plac boju na broń ani biała, ani palna, a poprostu na pięści. Położenie dla „rycerza” niemieckiego stawało się bardzo krytyczne, gdyż napadnięci atakowali ostro, przyczem p. Radnik otrzymał kilka poćisków, co prawda nie armatnich, ale tak dotkliwych, że podobno upadł na podłogę. Wreszcie, widząc się pokonanym, „rycerz” wycofał się i umknął w popłochu do swej głównej kwatery, pozostawiając na pobojowisku dwóch zwycięskich kolejarzy. Jak opowiadają wtajemniczeni, sobotnia bitwa jest jedną z licznych, jakie p. R. przegrał z Polakami. Jeżeli Niemcy, którymi grozi p. Radnik, nie są męczniejsi od niego, to nie radzimy im wcale na Pomorze przychodzić.

Starogard. Wytawa obrazów olejnych. W Kasyne Oficerskiej przy ul. Warszawskiej urządzono wystawę obrazów olejnych i koszyków słomkowych wyrobu Domu Inwalidzkiego z Kalisza. Pan pułk. Kore o udzielił wystawcom poparcia przez przeznaczenie na wystawę jednego pokoju w Kasyne. Szczęśliwą uwagę zwracały na siebie pięknie i wprost artystycznie malowane na płótnie krajobrazy z naszej najbliższej okolicy, np. krajobraz z Tucholskich Borów, z Kaszub itd. Obrazy te są bardzo piękne i przykuwają ku sobie oko widza. Również bardzo pięknie przedstawiają się koszyki słomkowe bardzo delikatnej i artystycznej roboty.

Taszyn. pow. świecki. Tutaj istniejące Towarzystwo amatorskie pt. „Mickiewicz” urządziło sobie w ubiegłą niedzielę przedstawienie amatorskie. Odegrano piękną sztukę dramatyczną, która wypadła dobrze. Poczem bawiono się przy tańcach.

Król Zalesie. pow. świecki. (Utonięcie). Wydarzył się tutaj w ubiegły piątek po południu strasznie nieszczęśliwy wypadek. 14 letni syn Bronisław Zwiefka wybiegł wraz z innymi do pobliskiego jeziora na łód, który jeszcze jest zbyt słaby. Wszedłszy kawał na łód począł się załamywać i wołać o ratunek. Pospieszono mu na ratunek w łodzi; łamiąc

przed łodzią łód. Zanim jednak zdołano dojechać do nieszczęśliwego, ten już utonął i zdołano wydobyć już tylko trupa.

Niech będzie to przestrogą dla innych, którzy lekkomyślnie biegają już po łodzi. Zresztą większe jeziora jeszcze wcale nie zamarzyły.

Jania Góra. pow. świecki. (Licytacja drzewa). W sobotę 22 bm. odbyła się u p. Knutha licytacja na drzewo użytkowe z nadlesnictwa Świekatówko. Ceny były dość wysokie. Za mtr. sześć. była taksa około 20 złotych. Kupujących nie było dużo, to też drzewa nie wysprzedano.

— W ostatnich dniach jako sfozło i będą mogli rolnicy jeszcze orać.

Bukowiec. pow. świecki. (Z jarmarku). Ostatni w tym roku jarmark w Bukowcu odbył się w ubiegły wtorek przy licznym udziale ludności z bliższych i dalszych stron. Jednakowoż tym razem nie sprzedano dużo koni i bydła. Ceny były dość wysokie zresztą, jak zwykle. Za 200 zł. można było dość ładną krowę kupić. Natomiast było dużo wystawców z rozmaitymi towarami, jak zwykle po większej części z Kongresówki. Ludność zaopatrywała się w różne towary zimowe, ponieważ niejedni jest mniemania, iż na jarmarku jest korzystniej kupić, aniżeli w składzie.

Brodnica. Walka z zalewem żydowskim. Dnia 12 listopada odbył się tu jarmark. Kupcy miejscowi postanowili nie dopuścić do handlu żydów przyjeżdżających z b. Kongresówki i w tym celu zakupili od magistratu wszystkie miejsca na rynku Krzywonośnych i brodatych źdźwienie było wielkie, gdy już wczesnym rano rynek był obstawiony stoidłami. Niejedni z nich wobec stanowczej postawy naszych kupców i drwiących spojrzeń kupujących, nie chcąc tracić czasu na bezczynne stanie w łocznych uliczkach, opuścił Brodnicę, udając się z powrotem do Rypina. Rozjeżdżający się dokładniej większa ich część zdołała woisnąć się między polskich kupców. Trzeba stwierdzić, że aczkolwiek kupiectwo polskie broni się przed niuczciwością konkurenc. żydowską, to jednakże podobna obrona choć chwalebna nie wywrze trwałych skutków, skoro kupiectwo nasze nie obniży swych lichwiarskich zarobków. W przeciwnym razie w kilka lat żydzi opanują handel na Pomorzu gdzie znajdują wśród jego mieszkańców takich, którzy nawet nie kryją się z tem, że od przyjeżdżnych żydów kupują. — Polskie krótkowidztwo!

Ostatnie telegramy.

Walka z alkoholem.

W Helsingforsie odbywa się narada delegatów Polsk, Finlandji, Szwecji, Danji, Norwegji, Niemiec, Estonji, Łotwy, Litwy i Rosji nad środkami ku łepieniu przemysłnictwa wódki.

O zamach na Prezydenta Rzeczypospolitej.

W sprawie Steigera, podejrzanego o zamach na życie Prezydenta Rzeczypospolitej w Łwowie, odbędzie się ponowny termin w lutym.

O naprawę stosunków na Kresach Wschodnich.

Pomiędzy ministrem Thuguttem a delegatem z Wilna Romanem, przedstawicielami ludności i przedstawicielem Ukraińców były narady nad Kresami Wschodnimi.

Ogromna kradzież.

Skradziono w tajemniczy sposób przesyłkę złota w sztabach wartości 10 milionów funtów szterlingów. Złoto przewożono z Afryki do Angliji. W miejsce złota znalaziono ołów.

Pensje kawalerów „Virtuti militari.”

Wyplata pensji kawalerom orderu „Virtuti militari” odbywał się będzie w ten sposób, że na każdy rok bieżący nastąpi wyplata równocześnie z jednym ze zaległych lat, czyli za dwa lata w tym roku wyznaczono na pensje 4 miliony złotych.

Zatarg Angliji z Egiptem.

Jak wiadomo utworzł się w Egiptoie nowy rząd. Rząd Zagiłula baszy musiał ustąpić, ponieważ parlament egipski zarzucił mu zbytnią uległość w obec Anglików. Rząd egipski prawdopodobnie we wszytciem ustąpi. Wojska egipskie zaczęto już ze Sudanu wycofywać. Chodzi teraz o to, ażeby rząd egipski zgodził się na rozszerzenia nawadniania Sudanu i na protektorat Angliji nad obokrajowcami.

W Egiptoie stoi obecnie 15. tysięcy, w Sudanie 10 tys. wojsk angielskich, a świeże zastępy wojsk są w drodze. Najświeższy telegram głosi, że Arabowie w Egiptoie zamierzają rozpętać świętą wojnę przeciw Anglikom.

Do	Bez opłaty.	Do	Bez opłaty.
Urzedu pocztowego		Urzedu pocztowego	
w miejscu		w miejscu.	

Snieżyce na Bałkanach.

Od paru dni na Bałkanach, głównie w Bułgarii i w Rumunii, szaleją takie śnieżyce, że ustal niemal wszelki ruch w tych krajach. W Bukareszcie wstrzymano zupełnie ruch tramwajowy, pociągi nie mogą wyjeżdżać, bo wszędzie leży śnieg przeszło na metr wysoko.

Nadchodzące tu z granicy rumuńskiej i bułgarskiej pociągi nie mają wagonów tych obu państw. Orkan ten zdaje się obejmować teraz i południowe Węgry, gdyż pociąg siedmiogrodzki nie przybył dotąd. W górach bałkańskich śnieg miejscami leży czterymetrowo.

Nielepiej niż u nas.

Przy obecnych wyborach do Reichstagu zgłoszono 25 stronnictw politycznych. Ludendorff założył osobne stronnictwo, 4 stronnictwa utworzyły się dla waloryzacji pożyczek wojennych, jedna partja nazywa się partją dobrobytu, a jedna partja bezpartyjna złożona z oca, syna i 2 córek.

Zasądzenie Polaka w procesie o zdradę stanu.

Oskarżonego Wierczorka skazał Najwyższy Trybunał w Lipsku na 2 i pół roku twierdzy z policzeniem półrocznego więzienia śledczego. Sąd uznał że Wierczorek pracował dla zjednoczenia całego Śląska pod panowaniem Polski za pomocą związku, który tworzyło rzekomo polskie ministerstwo spraw wojskowych. Zamiany oskarżonego były jednak honorowe, gdyż jako Polak pracował dla swej ojczyzny i dla tego zamiast więzienia skazano go na twierdzę.

Powodzenie pożyczki francuskiej.

W poniedziałek nastąpiło w Nowym Jorku podpisywanie się na francuską pożyczkę w wysokości 100 milionów dolarów. Pożyczka została zamknięta w 45 minut po jej otwarciu. Jest to dowodem jej ogromnego powodzenia.

Proces 90 Polaków o zdradę stanu.

W Lipsku odbywa się przed senatem karnym Trybunału Rzeszy proces przeciwko 90 Polakom z Górnego Śląska, którzy należeli do związku powstańców i którym prokurator zarzuca zdradę stanu z tej przyczyny, że w tych związkach mieli podobno pracować nad oderwaniem Śląska od Prus. Jedną z głównych ciarzonych p. Emil Wierczorek z Bujakowa zaprzecza zarzutowi, jakoby miał na myśli oderwanie opolskiego Śląska od Niemiec. Związek powstańców pracował jedynie nad poprawą gospodarczą i oświatową członków.

Kłeska armji hiszpańskiej.

Wojska hiszpańskie są rozbite i cofają się w rozrypcy coraz bardziej. Wskutek tej klęski apetyty wodza powstańców Abdul Karima się zwiększyły. Żąda on od Hiszpanji odszkodowania w wysokości 20 milionów franków francuskich, wydania 12 aparatów lotniczych, 120 armat 100 tysięcy karabinów z odpowiednią ilością prochu. Równocześnie zaś domaga się wycofania wojsk hiszpańskich na linję Oauty i Melilli.

Posel Kucharski a sprawa zyrardowska

Sejmowa podkomisja uchwaliła jednym głosem większości oddać oddawna pokutującą sprawę b. ministra Kucharskiego o pokrzywdzenie Skarbu Państwa w sprawie Zyrardowa do rozstrzygnięcia Trybunałowi Stanu.

Magazyn prochu wyleciał w powietrze.

Wskutek nieostrożności robotnika wyleciał w powietrze budynek ze starym ruszys in i niemieckim prochem. Gazety niemieckie biorą ten wypadek za przykłąd, że Liga Narodów nie powinna pozwolić na wystawienie na Węstępl tte portu dla prochu polskiego.

General Degoutte ustąpił.

Naczelnik wojsk nad Renem i w zagłębiu Rahry general Degoutte ustąpił. Następcą został general Guillaume.

Spotkanie się dwóch ministrów.

Angielski minister spraw zagranicznych Chamberlain w podróży swej do Rzymu spotka się 7 grudnia w Paryżu z ministrem Herriotem.

Polska nie przystąpi do Małej ententy.

Wiadomości o przystąpieniu Polski do Małej ententy są nieprawdziwe.

Ruch w Towarzystwach.

Karsin. Zebranie Wujaków i Powstańców odbędzie się w niedzielę dnia 30 listopada o godz. 1/2 w lokalu p. Wontki. O przybycie wszystkich członków prosi, „wolność“ Zarząd.

Chojnice. Baczność Podoficerowie Rezerwy K. Obojczyce! W czwartek dnia 27 bm. o godzinie 19.30 (7.30) wieczorem odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie w jadalni Hotelu Centralnego, poświęcone jedynie dla uczczenia rocznicy powstania listopadowego. Wykład okolicznościowy wygłosi pan profesor Biega. Uprasza się wszystkich członków o punktualne przybycie. Zarząd.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa właścicieli domów odbędzie się w piątek dnia 28 bm. o godz. 8. wieczorem w hotelu p. Kalety. O liczny udział prosi. Zarząd.

Chojnice. Zebranie Kółka Rolniczego w Chojnicach odbędzie się w niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 12 w lokalu Eng'a. O liczny udział prosi. Zarząd.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia: Drukarnia Dziennika Pomorskiego, Chojnice

Obchód rocznicy powstania listopadowego

odbędzie się w sobotę, dnia 29 listopada br. o godz. 7 1/2 wlocz. na sali p. Żelaznego w Chojnicach.

PROGRAM:

1. Spiew „Lutni“.
2. Wykład p. Prof. Andrzeja Biega.
3. Przedstawienie teatralne „W Katardze“.

Tego samego dnia t. j. 29 bm. o godz. 8 i pół przed poł. odbędzie się msza św. w kościele gimnazjalnym za duszę poległych w powstaniu listopadowym, o czem PP. Przedstawicielom Władz, Urzędów i Towarzystw, oraz Społeczeństwu Polskiemu niniejszem donoszę.

(—) Dr. Sobierajczyk.

Nadeszła!

prima cebula

Dla odsprzedających takowa bardzo tania.

Dom wysyłkowy MERKUR CHOJNICE.

Losy

do III. kl. Loterji Państwowej

nadeszły i uprasza się o wykupienie najpóźniej do dnia 2-go grudnia br., gdyż po tym terminie nie mają grający żadnych pretensji.

Rolektura Loterji Państwowej w Chojnicach Dworcowa 17 A. Kunowski.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“ z Chojnic na miesiąc grudzień

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

pokwitowanie poczty

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“ z Chojnic na miesiąc grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

pokwitowanie poczty

Zakupujemy: ziemniaki fabryczne, płatki ziemniaczane

oraz każdą ilość zboża po najwyższych cenach dziennych

Dostarczamy na bardzo korzystnych warunkach kredytowych wszelkie nawozy sztuczne, jak: saletrę, amoniak, azotniak, superfosfat sole potasowe, tomasówkę, kalnity.

Prosimy o zażądanie ofert.

Poznański Bank Ziemiański Sp. Akc.

Szosa Gdańska 1-3 Oddział w Chojnicach Telefon Nr. 93.

Reperacje lalek

celuidowych i wszelkich innych gatunków będą dobrze wykonane. Taksamo wykonuje się peruki dla lalek. Przyjmuje zarazem

wyczesany włos

po cenach dziennych

A. HAMERSKI - Fryzjer Plac Król. Jadwigi nr. 1.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych :- :- :- :-

Drukarnia „Dziennika Pomorskiego“ CHOJNICE, ulica Człuchowska nr. 13.

W Sepólnie na jarmarku zgubiłem moje wojskowe papiery.

Uczciwego znalazcę uprasza się takowe zwrócić.

Paweł Łapka Duża Cerkwień poczta Kamień.

Licytacja przymusowa

W piątek 28-go b. m. o godz. 10. przed południem sprzedam u pana Lewickiego w Szenfeldzie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 fortepian Winkowski kom. sądowy.

Licytacja przymusowa

W piątek 28-go b. m. o godz. 130 po poł. sprzedam w Brusach u robotnika Franciszka Berendta najwięcej dającemu za gotówkę:

- 1 lustro
- 1 szafa do bielizny
- 2 postojniki do kwiatów
- 1 maszyna do szycia
- 1 stół.

Winkowski kom. sądowy.

Nagrodę 50 zł.

każdy ten może otrzymać, kto mnie pod przysięgą do niesie, kto na mojem polowaniu w gminie Zalesie, z wyjątkiem Tyleckiego B. i Władysława poluje

Dzierżawca polowania Kłoskowski Władysław Chojnice.

200 morgów pieńków

zaraz do kopania. Zgłoszenia przyjmuję **Dom Wielkie Chełmy p. Brusy Pomorze.**

Pokój meblowany

od zaraz do wynajęcia. **ul. Spichrzowa 1 wchód w podwórzu.**

Nowa Ameryka

Dzisiaj popoł. od godz. 7. ostatnia

zabawa taneczna przed świętami, na którą zaprasza **Gospodarz.**

Tylko Dworcowa 3

znajduje się największy i najlepszy wybór w

kanapach, leżankach i garniturach klubowych

Okazja!

1 nowy cały masywnie rzeźbiony, dębowy, rozciągany

stół

zrobiony według kopji i rysunku z zamku Wersala Ludwika XIV. **tanio na sprzedaż.** Gdzie wskaze ekspedycja nin. pisma.

Kto zmieni

mieszkanie 3—5 pokojowe w Toruniu

na 5 pokojowe mieszkanie w Chojnicach.

Zgłoszenia **F. Ossowski, Chojnice ul. Dworcowa 60**

Od 1. grudnia br. poszukuję w śródmieściu ogrzewanego

pokoju umeblowanego

Łask. zgłoszenia do adm. Dz. Pom. pod L. 15.

Poszukuję młodszej dziewczyny

do usług domowych od 1. 12. 24. Zgłoszenia pod nr. 10 do Dzien. Pom.